

Redovisning av miljöledningsarbetet 2019

Arbetsmiljöverket

Enligt förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter

Del 1 Miljöledningssystemet

Basfakta

Antal årsarbetskrafter: 600

Antal kvadratmeter lokalyta: 18,693

1. Är myndigheten miljöcertifierad?

Nej.

2. Hur lyder myndighetens miljöpolicy?

Vi ska följa gällande miljölagstiftning samt övriga tillämpliga internationella och nationella regler och krav. Detta presenteras i styrdokument Regler för miljö.

Vi ska bidra till FN:s globala hållbarhetsmål och Sveriges nationella miljömål som kan kopplas till Arbetsmiljöverkets verksamhet.

Vi ska sträva efter att minska myndighetens miljöbelastning genom att miljöhänsyn är en integrerad del i all vår verksamhet.

Vår miljöutredning, som uppdateras vart 5:e år, är grunden för vårt miljöarbete. Vi prioriterar att förbättra de mest miljöbelastande aktiviteterna som framkommer i utredningen genom handlingsplaner och uppföljningar.

Vi ska utbilda och motivera medarbetarna att utföra sina arbetsuppgifter på ett för miljön ansvarsfullt sätt.

3. När har myndigheten senast uppdaterat sin miljöutredning?

Miljöutredningen uppdaterades 2016.

Fråga 4a-7a beskriver myndighetens arbete med dess direkta påverkan på miljön

4a. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande direkt påverkan på miljön?

1. Resor i tjänsten

2. Energianvändning

5a. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande direkt påverkan på miljön?

- 1.1 Utsläpp av koldioxid från tjänsteresor med bil ska inte öka.
  - 1.2 Samtliga inspektörer ska år 2021 ha gått utbildning i Ecodriving.
  - 1.3 Utsläpp av koldioxid från tjänsteresor med flyg ska minska.
-
- 2.1 År 2021 ska 100% av våra kontor ha en maximal förbrukning av fastighetsel på 30 kWh/kvm
  - 2.2 Förbrukningen av verksamhetsel ska minska

6a. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för direkt miljöpåverkan?

- 1.1 God reseplanering vid inspektionsresor genom att:
  - Lägg upp lämplig reserutt vid flera inspektionsbesök per dag
  - Ta hänsyn till inspektörers boende vid reseplanering
  - Samåka då möjlighet finns
  - Åka kommunalt då möjlighet finns

Utveckling och underhåll av teknik för digitala möten

- 1.2 Utbildning i Ecodriving pågår enligt plan för nyanställda inspektörer
  - 1.3 Utveckling och underhåll av teknik för digitala möten
Styrdokument finns med regel vad som gäller för flygresor under 50 mil.
Resebokningssystemet upplyser om vad som gäller för flygresor under 50 mil om medarbetaren försöker boka en sådan.
-
- 2.1 Vi arbetar systematiskt med att få ner energiförbrukningen i myndighetens lokaler. Ventilation och belysning går ner i sparläge under natten i många av våra lokaler.
  - 2.2 Energisparläge finns på våra datorer. Rörelsestyrd belysning i en del utrymmen i våra lokaler.

7a. Redovisa hur väl målen för direkt miljöpåverkan har uppfyllts

- 1.1 Tyvärr har utsläppen från tjänsteresor med bil återigen ökat, både totalt, per årsarbetskraft och per arbetsställebesök.
  - 1.2 Utbildning pågår enligt plan.
  - 1.3 Totala mängden CO2 från både korta och långa flygresor har minskat sedan 2017 och 2018. Detta gäller även beräknat per årsarbetskraft. Även antal flygresor har minskat.
-
- 2.1 50% av Arbetsmiljöverkets lokaler hade 2019 en fastighetselförbrukning under 30 kWh/kvm.
  - 2.2 Den totala förbrukningen av verksamhetsel har minskat jämfört med 2017

(2018 hade vi problem att få in rätt underlag från våra hyresvärdar). En minskning har också skett per kvm men per årsarbetskraft har förbrukningen av verksamhetel ökat något.

Fråga 4b-7b beskriver myndighetens arbete med dess indirekta påverkan på miljön

4b. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande indirekt påverkan på miljön?

3 Anskaffning av varor och tjänster

5b. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande indirekt påverkan på miljön?

3.1 Miljökrav ska ställas vid alla upphandlingar (inklusive direktupphandlingar) där upphandlingsmyndigheten tillhandahåller miljökriterier.

6b. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för indirekt miljöpåverkan?

3.1 Upphandlingsprocessen innehåller ett steg med ställningstagande till om miljökrav ska ställas.

Upphandlare har använt sig av Upphandlingsmyndighetens miljökriterier och i en del upphandlingar samarbetat med miljösamordnare.

7b. Redovisa hur väl målen för indirekt miljöpåverkan har uppfyllts

3.1 100% I samtliga upphandlingar har Upphandlingsmyndighetens miljökriterier använts där så varit möjligt.

8. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att ge de anställda den kunskap de behöver för att ta miljöhänsyn i arbetet?

Miljösidan på Intranätet - där beskrivs hur miljöarbetet bedrivs och hur du som medarbetare ska arbeta så miljövänligt som möjligt.

I checklista för nyanställda står att medarbetaren ska läsa Intranätets miljösidan.

Ecodrivingutbildning för inspektörer.

Nyckelpersoner erbjuds miljörelaterade kurser/utbildningar

Styrdokument för miljö finns.

9. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska sin energianvändning?

Tidsstyrd ventilation och belysning

Närvarostyrd belysning

Datorer och bildskärmar går ner i sparläge

Automatisk dubbelsidig utskrift (minskad pappersförbrukning)

Follow me system för att minska pappersförbrukningen

10. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska antalet tjänsteresor?

Videokonferansutrustning

Telefonkonferenser

Jabbermöten

Webbsändningar från vissa seminarium

E-Learning via webben ersätter deltagande på vissa kurser

11. Kommenter om del 1 i redovisningen

Del 2 Uppföljning av miljöledningsarbetets effekter

1. Tjänsteresor och övriga transporter

Utsläpp av koldioxid i kilogram, totalt och per årsarbetskraft uppdelat per fordonsslag (1.1), sammanlagt (1.2) och från flygresor över 50 mil (1.3) samt antal resor

	Årets uppgifter – antal resor och kg CO ₂			Föregående års uppgifter	
	Antal resor	KgCO ₂ Totalt	KgCO ₂ /å.a.	KgCO ₂ Totalt	KgCO ₂ /å.a.
a) Flygresor under 50 mil		32,696	54	39,392	63
b) Bilresor	2882	404,238	674	361,173	581
c) Tågresor	1487	2.21	0.004	1.54	0.002
d) Bussresor					
e) Maskiner och övriga fordon					
1.2 Sammanlagda utsläpp av koldioxid					
1.1 a-e		436,936	728	400,567	644
1.3 Flygresor över 50 mil	85	77,628	129	108,300	174

1.4a Beskrivning av vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Nya mätmetoder

1.4b Beskrivning av eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa

Myndigheten har mycket bilresor i inspektionsverksamheten. Vår lönehantering gick i maj över till Statens servicecenter. I och med detta har vi för perioden maj - december inte fått ut uppdelad statistik för körda km med bensinbilar, gasbilar resp hybridbilar, dessa har klumpats ihop i en post. CO₂-beräkning för dessa har därför gjorts utifrån hur fördelningen såg ut för perioden januari-april.

Myndighetens HR-avdelning kommer att försöka lösa detta problem under året

1.5 Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Eget uppföljningssystem, Leverantörsuppgifter

Bilresor rapporteras i år både från eget lönesystem och från Statens servicecenter

Hyrbilar rapporteras från leverantör av hyrbilstjänst

Taxiresor rapporteras från eget lönesystem och Statens servicecenter

Flygresor rapporteras från resebyrå

Tågresor rapporteras från resebyrå

1.6 Uppföljningsmått som svaren på frågorna baseras på (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Schablonlista som Naturvårdsverket tillhandahåller, Uppgifter som tagits fram på annat sätt, nämligen

CO2 från resor med bil (ej hyrbil) och taxi tas fram via Naturvårdsverkets schablonlista

CO2 från hyrbilar tas fram av hyrbilsleverantörerna

CO2 från flyg och tåg tas fram av resebyrå

2. Energianvändning

2.1 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt, per årsarbetskraft och per kvadratmeter total användbar golvarea uppdelat på

	kWh totalt		
	2019	2018	2017
Verksamhetsel (avser lokaler)	885,125	286,606	910,262
Fastighetsel	646,529	1,472,160	583,295
Värme	1,668,261	1,749,866	1,755,987
Kyla	487,243	551,799	568,711
Totalt	3,687,158	4,060,431	3,818,255

	kWh/årsarbetskraft			kWh/m ²		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Verksamhetsel (avser lokaler)	1,475	461	1,445	47	15	49
Fastighetsel	1,078	2,367	926	35	79	31
Värme	2,780	2,813	2,787	89	94	95
Kyla	812	887	903	26	30	31
Totalt	6,145	6,528	6,061	197	218	206

Eventuell energianvändning utanför lokaler

	kWh totalt		
	2019	2018	2017
Energi			

2.2 Är värmeförbrukningen normalårskorrigerad? (envalsfråga)

Värmeförbrukningen är delvis normalårskorrigerad.

2.3 Andel förnybar energi av den totala energianvändningen (anges i procent)

	2019	2018	2017
Verksamhetsel	100 %	100 %	94 %
Fastighetsel	89 %	95 %	80 %
Värme	93 %	94 %	92 %
Kyla	100 %	100 %	84 %
Utanför lokaler	%	%	%
Totalt	95 %	96 %	89 %

2.4 Har krav ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens elavtal? (envalsfråga)

Krav har ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens elavtal.

2.5 Har energianvändningen minskat som ett resultat av samverkan med myndighetens fastighetsägare? (envalsfråga) Vid Ja, anges vilka åtgärder som har genomförts

Nej

2.6a Beskrivning av vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

2.6b Beskrivning av eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa

Årets resultat kan inte helt jämföras med fjolårets resultat. Förra året redovisade flera hyresvärdar verksamhetsel och fastighetsel sammanslaget. Vilket inte är fallet i årets redovisning.

2.7 Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Leverantörsuppgifter

3. Miljökrav i upphandling

3.1 Andel upphandlingar och avrop där miljökrav ställts av det totala antalet upphandlingar och avrop

	Antal st		
	2019	2018	2017
Upphandlingar och avrop med miljökrav	93	31	76
Upphandlingar och avrop totalt	97	31	84
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	96 %	100 %	90 %

3.2 Antal upphandlingar över tröskelvärdet där energikrav enligt förordning (2014:480) om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader har ställts

0

Kommentar till redovisning av antal upphandlingar över tröskelvärdet

Ingen upphandling enligt förordningen är genomförd

Om krav enligt förordningen om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader inte har ställts vid upphandlingar över tröskelvärdet, ange skälen för det (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

3.3 Har myndigheten ställt energikrav vid nytecknande av hyresavtal eller inköp av byggnader? (envalsfråga) Vid Nej, anges skälen för det (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Ja

3.4 Ekonomiskt värde av registrerade upphandlingar och avrop med miljökrav av det totala värdet av upphandlingar och avrop per år

	Värde kr		
	2019	2018	2017
Upphandlingar och avrop med miljökrav	30,500,000	16,600,000	18,300,000
Upphandlingar och avrop totalt	32,000,000	16,600,000	19,800,000
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	95 %	100 %	92 %

3.5a Beskrivning av vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Övrigt med kommentar:

Andelen upphandlingar i vilka vi ställt miljökrav har minskat något från föregående år (från 100% till 96%) men det totala antalet upphandlingar har också ökat från 31 st till 97 st. Det är endast i fyra upphandlingar som miljökrav inte har ställts och dessa rör framförallt tjänster och konsultstöd av olika slag där det inte har varit relevant att ställa miljökrav.

3.5b Beskrivning av eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa

Det vi redovisar är upphandlingar, förnyade konkurrensutsättningar och direktupphandlingar, som genomförts i vårt upphandlingssystem, samt direktupphandlingar över 100 000 kronor, som genomförts utanför systemet och dokumenterats i vårt ärende- och dokumenthanteringssystem. Avrop från statliga ramavtal med rangordning och egna ramavtal med leverantör tas inte med i statistiken då vårt e-beställningssystem inte kan redovisa ställda miljökrav. Vi har alltså inte möjlighet att redovisa ekonomiskt värde för samtliga våra avrop och direktupphandlingar där miljökrav ställts. Idag finns inget smidigt sätt att söka information i våra system om ställda miljökrav, utan det kräver manuellt arbete. Vi försöker påverka systemleverantörerna men det går långsamt.

3.6 Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Eget uppföljningssystem, Uppskattning (förklara på vilket sätt)

Uppgifterna är framtagna via eget uppföljningssystem. Andelen upphandlingar och avrop där miljökrav har ställts och värdet av dessa är framtagna ur vårt upphandlingssystem. Direktupphandlingar över 100 000 kronor är sammanställda från rapport ur ekonomisystemet. Dessa dokumenteras i ärende- och dokumenthanteringssystemet.

4. Frivilliga frågor

Frågor om policy

**4.1 Har myndigheten internt styrande dokument för IT och miljö?
(envalsfråga) Vid Ja, anges vilka områden som tas upp i dokumentet
(flervalsfråga)**

Frågor om IT-anskaffning

4.2 Andel IT-anskaffningar där miljökrav ställts av det totala antalet IT-anskaffningar per år (anges i procent och värde)

	2019	2018	2017
Andel (%)	%	%	%
Värde (Skr)	Skr	Skr	Skr

**Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med
möjlighet att lämna kommentar)**

**4.3 Vilken typ av miljöhänsyn har tagits vid IT-anskaffningar?
(flervalsfråga)**

**Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med
möjlighet att lämna kommentar)**

Frågor om energianvändning

**4.4 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt och per
årsarbetskraft uppdelat på**

	kWh			kWh/årsarbetskraft		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
PC-arbetsplats						
Skrivare						
Serverar och Serverrum						

Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Frågor om resfria möten

4.5 Antal resfria/digitala möten totalt och per årsarbetskraft

	Antal			Antal/årsarbetskraft		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Resfria möten	3,013	2,261	1,981	5	4	3

Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Eget uppföljningssystem

Frågor om förklaring till resultatet

4.6a,b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Frågor om energi

4.7 Har myndigheten en strategi för sitt energieffektiviseringsarbete, innefattande nulägesanalys, mål samt handlingsplan med åtgärder, som utgör grunden för energieffektiviseringsarbetet? (envalsfråga)

4.8 Producerar myndigheten egen förnybar energi? (envalsfråga) Vid Ja, anges hur mycket i kWh samt typ av energi

4.9 Har myndigheten miljöklassade och/eller certifierade byggnader? (envalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Frågor om avrop

4.10 Har myndigheten vid avrop mot statliga ramavtal ställt egna miljökrav, där så har varit möjligt? (envalsfråga) Vid Ja, anges vilka ramavtal det gäller, antal avrop, omfattning i kronor samt vilka miljökrav som har ställts